

ת"פ 2928/06 - ש מ נגד מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי, שמואל קליין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 2928-06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי נ' מ ואח'

בפני	כבוד השופט אביחי דורון
מבקשים	ש מ (אסור בפרסום)
נגד	
משיבים	1. מ.י. פרקליטות מחוז ת"א - פלילי 2. שמואל קליין

החלטה

לפני בקשה להחזרת התיק למותב אשר גזר את דינו של הנאשם.

השתלשלות האירועים:

ביום 02.07.15 אחרי הליך הוכחות ממושך גזר בית המשפט את דינו של הנאשם וקבע כי על הנאשם יוטל עונש מאסר בפועל, בן חמישה חודשים שאפשר וירוצה בעבודות שירות, במידה וימצא מתאים לכך. בהשלמה לגזר הדין, מיום 02.09.12 ולאחר שהתקבלה חוות דעת הממונה על עבודות השירות קבע בית המשפט את מקום ריצוי עבודות השירות, עוד נקבע כי מן העונש שהוטל על הנאשם ינוכו 12 ימים בהם שהה הנאשם במעצר.

בהודעה מטעם הממונה על עבודות השירות, מיום 05.08.15, שכותרתה "בקשה לשינוי גזר- דין" פירט הממונה את נסיבותיו הרפואיות של הנאשם אשר לדבריו לא היו ידועות לממונה קודם לכן ולא הובאו לידיעתו בעת שנתן את החלטתו בדבר כשירות הנאשם לבצע עבודות שירות.

מן המסמך עולה כי הנאשם התייצב מספר פעמים לקליטה כשברשותו מסמכים המעידים על מחלתו, ובאישור רופא השב"ס אושר כי הנאשם אינו יכול לרצות את עבודות השירות, במצבו הנוכחי.

בוועדה האחרונה נקבע כי לאור החמרה במצבו הבריאותי של הנאשם הוא אינו כשיר להמשך ביצוע עבודות השירות. הממונה עמד על כך כי ההחמרה במצבו הרפואי של הנאשם ואובדן כושר העבודה הינם נסיבות שקרו **לאחר** שנגזר דינו של הנאשם, ומכאן בקשתו.

הבקשה לשינוי גזר הדין הגיעה לאחר מינויה של כב' השופטת שריזלי לבית המשפט המחוזי ולכן בסדר ניתוב התיקים הקיים בבית המשפט הועבר הטיפול בתיק לידיו של כב' השופט עוזיאל, אשר קבע מועד לדיון בבקשה. לאחר קביעת המועד הגישה המאשימה בקשה לשינוי המותב והחזרת התיק למותב אשר גזר את דינו של הנאשם.

סעיף 15(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1948 קובע בהאי לישנא:

" שופט שהחל בדיון ותקופת מינויו לכהונה נסתיימה מחמת מינוי לערכאה אחרת, או משום שנסתיימה תקופת כהונה בפועל או משום שנסתיימה תקופת כהונתו כשופט בית משפט לעניינים מינהליים או כשופט המחלקה הכלכלית לפי סעיף 42ד, יהיה מוסמך לסיים את הדיון שהחל בו".

הסעיף שלעיל מטרתו לפתוח את סוגיית תיקי הפתוחים של השופט, עם סיום כהונתו אם מחמת פרישה או מחמת מינוי לערכאה אחרת. דינה של הוראה זו היא הבטחת מהלכו הרציף, תקינותו והיעילות של הליך שיפוטי מחד גיסא, מאידך גיסא יש להבטיח את עצמאותו של השופט בעודו מכהן ולכן על פי "כלל הגיליוטינה" עם סיום כהונתו של שופט, עליו להפסיק את הדיונים בהם החל.

המחוקק ראה לנכון להגמיש את הכללים הקיימים ואפשר לשופט, על פי המגבלות הקבועות בחוק, לסיים את כלל תיקיו. עם זאת, עמד על ההבדל המהותי בין סעיף 15 (א) לסעיף 15(ב) (ר' ע"פ 1523/05 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו)):

" בהקשר של זה בולטת ההבחנה בין סעיף 15(ב) לבין סעיף 15(א) לחוק בתי המשפט. בעוד שסעיף 15(א) מגביל לשלושה חודשים את פרק הזמן במהלכו בסמכותו של השופט שיצא לקיצבה או פרש, להשלים את הטיפול בתיקים המסורים לידו, סעיף 15(ב) מאפשר לשופט בפועל להשלים את הטיפול בתיקים ללא הגבלת זמן. אכן, נקודת האיזון הגלומה בסעיף 15(ב) לחוק, בין השיקולים לפיהם יש לאפשר לשופט להשלים מלאכתו, לבין השיקולים לפיהם שופט שכהונתו הסתיימה יחדל מלשפוט, שונה מנקודת האיזון הגלומה בסעיף 15(א)... להבדיל מסעיף 15(א) לחוק, העוסק בשופטים שכהונתם הסתיימה לגמרי, סעיף 15(ב) עוסק בשופטים אשר כהונתם בערכאה מסוימת הסתיימה, אך הם ממשיכים לכהן בערכאה אחרת. ביצירת הבחנה ברורה בין סעיף 15(א) לחוק לבין סעיף 15(ב) לחוק, גילה המחוקק דעתו, כי כאשר מדובר בשופט הממשיך לכהן בתפקיד שפיטה, האינטרס הציבורי בניתוק הקשר לכהונתו הקודמת בתקופת המינוי בפועל אינו עומד באותה עוצמה מו השיקולים התומכים בהשלמת התיקים בהם החל לדון..."

לאור כל האמור לעיל, על בית המשפט לבחון את הפגיעה "ברצף הדיוני", הרצף הדיוני מכון לדיון בעל אחדות דיונית, על מנת שלא יחזור בית המשפט על הליכים שכבר הסתיימו ובעיקר שלא לפגוע בהגנתו של הנאשם משום העוול שעלול לצמוח מאי הכרתו של שופט אחר את התיק.. לשם כך יש להביא בחשבון שיקולים של איזון חקיקתי: שאלות חוקתיות אל מול יעילות ההליך השיפוטי.

מן הכלל אל הפרט:

בפני בית המשפט בקשת המאשימה להחזרת הדיון לפני כב' השופטת שריזלי אשר גזרה את דינו של הנאשם לאחר הליך הוכחות ממושך, את טיעוניה תמכה המאשימה בעובדה כי המותב שגזר את דינו של הנאשם כבר נדרש למגוון הרב של הראיות ולדבריה יהא זה יעיל יותר קיומו של הדיון בפני מותב זה.

בתגובה לבקשה הודיע ב"כ הנאשם כי הוא מתנגד לבקשה מאחר ולטעמו השינוי היחיד שחל בעניינו של הנאשם הינה עמוד 2

ההתדרדרות במצבו הרפואי ולכן אין כל מניעה עניינית או אחרת על פי דין ששופט אחר יטפל בבקשה שלעיל.

שני הצדדים נשענו בטיעוניהם על סעיף 51 (א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 אשר מתייחס באופן ספציפי להפסקה שיפוטית של עבודת השירות וקובע כי: **"השופט או המותב שגזר את הדין, ובהעדרו- שופט או מותב אחר באותו בית משפט, לפי העניין, רשאי, לאחר שנתן לנאשם לטעון את טענותיו, לגזור עונש אחר אם התקיים אחד מאלה..."**

בקשת הממונה על עבודות השירות היא לשינוי גזר הדין אולם הסעיף הרלוונטי לעניינו בהשלמה לסעיף 51(א)(1) הינו סעיף 15 (ב) לחוק בתי המשפט, שכן על בית המשפט להכריע האם העברתו של התיק למותב אחר הינה בבחינת קטיעת "הרצף הדינו".

בקשתו של הממונה מבקשת לכאורה שינוי של גזר הדין, בין אם מדובר בעובדה שהשינוי היחיד שחל הוא השינוי בנסיבותיו של הנאשם, בין אם עתירתו של הממונה תתקבל ובין אם לא, ניכר כי ההיכרות המלאה עם התיק, נסיבותיו ושינויו של העונש, במידה וייעתר לכך בית המשפט, תעשה לאחר שיקלול בית המשפט את מכלול השיקולים והנסיבות אלו הידועים לו מההליך ההוכחות ואלה החדשים (ר' דנ"א 21/89 כהן נ' אושיות חברה לביטוח בע"מ, פ"ד מה(3) 499:

"פירוש זה צריך לשקף את האיזון החקיקתי הראוי בין השיקולים החוקתיים התומכים בכלל הגליוטינה בטוהרתו לבין שיקולים של תקינות ויעילות ההליך השיפוטי, התומכים בהגמשתו. נראה לי כי הוראת החוק, לפיה שופט שהחל בדיון מוסמך לסיים הדיון שהחל בו, מכוונת לדיון בעל אחידות דיונית ובעל רצף דיוני, ההופכים אותו ליחידה דיונית העומדת על רגליה היא. מקום שהחלפת השופט הפורש בשופט חדש תביא לקטיעת הליך שיפוטי בעל רצף דיוני פנימי, ניתן לאפשר לשופט הפורש להמשיך את הדיון ולסיימו. לעומת זאת, אם השופט סיים שלב דיוני העומד על רגליו הוא, ואשר מבחינת המבנה הפנימי והטבעי של ההליך הדיוני, אינו קשור קשר בל ינתק לשלבים הבאים אחריו, אין לאפשר לשופט להמשיך ולדון בשלבים הבאים. התשובה לשאלה, האם עומד לפנינו הליך שיפוטי בעל רצף טבעי שנקטע על ידי פרישת השופט, או שמא העומדים לפנינו שני הליכים, האחד שנסתיים והאחר שטרם החל, חייבת להעשות מתוך בחינת המבנה הפנימי של ההליך השיפוטי על רקע התפיסה הדיונית של סדרי הדין כפי שהוא מתנהל במצבים הרגילים" (עניין אושיות, בעמ' 430).

אין ספק, כי שינוי של העונש או השארתו על כנו הינה בבחינת חלק מן הדיון, ולפיכך מהווה חלק מן הרצף הדיוני ולשם כך **עדיף, ככל הניתן ובמידת האפשר, שהמותב אשר מכיר את התיק על בוריו הוא זה שיקבע את דינו של הנאשם.**

בקשת הממונה על עבודות השירות זזה במהותה לבקשה לשמיעת גזר דין לאחר שבית המשפט נתן את הכרעת דינו. נכון, אין מן הנמנע כי שופט אחר ידון בתיק, אולם טוב יהיה אם יהא זה השופט לו ההיכרות העמוקה עם התיק. העובדה שלדברי ב"כ הנאשם חל שינוי נסיבות רפואי שהביא לעצם הבקשה ואין בו כדי למנוע ממותב אחר לשמוע את התיק, אינה מנותקת מן המציאות, אך לטעמי מקומו של טיעון זה אינו רלוונטי לבקשה שלפני אלא לשופט שידון במהות הבקשה של הממונה, מדוע יש להקל/ להחמיר עם עונשו של הנאשם.

לפיכך, אני מורה על החזרתו של התיק לפני המותב שגזר את דינו של הנאשם, כב' השופטת שריזלי.

המזכירות תעביר ההחלטה לפני כב' השופטת שריזלי אשר תקבע מועד לשמיעת הבקשה וכן תעביר המזכירות את ההחלטה לכב' השופט עוזיאל אשר יבטל כל דיון שקבע בתיק זה.

המזכירות תעביר העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ג' כסלו תשע"ו, 15 נובמבר 2015, בהעדר הצדדים.